

AD CARDINALITIAM.

383

QVAESTIO MEDICA.

Matutinis agitata disputationibus in scholis Medicorum Paris. die Iouis 27. Martij
M. Simone Pietre Doctore Medico, Moderatore.

An ex contagio sanitas?

SANITAS PERFECTA obnoxia Medicinæ conseruatur manu, alimentis, excrementis. Manus corpora mollia firmat & componit. Alimenta solius humidæ substantiæ perennem effluxum non reparant: sed retardant prægressa coctione, quæ sit proprio cuiusque partis similis temperamento. Excrementa coctionis necessitatem sequuntur, & varios vias habent etiam syncera. Somni, vigiliæ, motus, quietis vicissitudo, & quæ sapientem decet, animi pathematum moderatio, reliqua omnis diæta salubris, prout coctionem vel excretionem iuuat.

NSTAVRANDE sanitatis præsidia, præter manum & diætam, sunt medicamenta, quæ nostrum corpus immutant, non magico susurramine, non vi caracterum, non syderum influxu, sed elementorum mixtione distincta temperamento & mole corporis. Hinc facultates omnes medicamentorum manifestæ; quæ dignoscuntur, non *φυσικῶς*, vel *διαιρητικῶς* partium, sed gustu, tactu, duce ratione, comite experientia, quæ sola est stultorum magistra & plena periculi.

RES NATURALES communem materiam sortitæ in sese agunt & patiuntur ex mutuo contactu. Vnde contagium non modò viciniae corporum est, sed etiam communio qualitatum patientium, efficientium. Hæ quidem agunt in proprio subiecto vel alieno, ex aliquo vel nullo intervallo. Aër, dum nos ambit & subit, afficit potenter; Spirituum omnium materiam suggerit; alteratur solis, lunæ, syderum accessu, recessu: cuius puritas & *εὐεργεσία* semper commoda, omnis eiusdem impuritas noxia: intemperies anceps: putredo, si magna est, infert pestem, quæ, vt nullam morbi speciem constituit, sic nec vlla indicat remedia.

ESCULENTA, potulenta optima temperiem nostræ similes, consistentiam verò tenuem habent, vt ventriculi, iecoris, partiumque solidarum propiore contactu, in chylum, sanguinem, propriamque substantiam abeant. Triticæ panis melior fermento subactus. volatiliū carnes quadrupedibus præstant. Vinum aqua salubrius. Cisterninæ aquæ cæteris meritò præferuntur. Excrementa, quò pauciora & minus crassa, facilius exeunt, & adeunt loca conuenientia, eaque suo contactu iuuant; bilis *κυστι* & *ἐκφύσι*, melancholicus humor lienem & stomachum, serum renes & vesicam.

MEDICAMENTA foris intus contigua à nostro calore, verè igneo, in actum educuntur, vt calfaciant, refrigerent, siccant, humectent, attenuent, incrassent, laxent, astringant, qui sunt tactilium qualitatum effectus, & cæteros produciunt innumeros. Cathartica trahunt suo calore & spiritu crassos vel serosos humores sine alio delectu. Cardiaca attractionis tantum nomine commendantur. Quæ spicula, palos, ossium fragmenta euellunt, nulla reperiuntur nisi calidiora sint. Venenum in corpore genitum, vel extrinsecus illapsum euocant, quæ omnem excretionem promouent, & cutis poros dilatant, à quibus non minus commodi, quàm à venenis, & deleteriis incommodi.

Ergo ex contagio sanitas.

Afferebat LVDOVICVS DEMONCEAULX Bellouacensis. Anno Domini 1607.

